

17.02.2017

Viac ako 100-tisíc starodôchodcov si prilepší

Vyššie 100-tisíc starodôchodcom vznikne od januára budúceho roku nárok na zvýšenie dôchodku. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny pripravilo významnú legislatívnu zmenu - návrh novely zákona o sociálnom poistení, ktorá je v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

Novela rieši dve skupiny starodôchodcov. Ide o poberateľov dôchodkov, na ktoré vznikol nárok podľa predpisov účinných pred prvým januárom 2004 a ktorých suma by bola vyššia, ak by bola vypočítaná podľa zákona o sociálnom poistení účinného od 1. januára 2004. Prvou skupinou sú teda tí, ktorých starobný dôchodok bol určený podľa zákona o sociálnom zabezpečení účinného do 31. decembra 2003. Tejto skupine sa starobný dôchodok prepočíta individuálne podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení s aplikovaním novej úpravy priemerného mesačného zárobku. Druhou skupinou sú tí starodôchodcovia, ktorým starobný dôchodok bol určený podľa predpisu účinného do 30. septembra 1988. Tým sa starobný dôchodok zvýši o pevnú sumu 25,50 eura.

Ako uviedol na stretnutí s novinármi minister práce Ján Richter, legislatíva do 31. decembra 2003 viac zohľadňovala solidaritu, v súčasnosti zákon kladie väčší dôraz na zásluhovosť. Podľa zákona o sociálnom zabezpečení bol totiž výpočet dôchodku v porovnaní so zákonom o sociálnom poistení pre nadpriemerne zarábajúcich poistencov nevýhodnejší. „Keď hľadáme možné rozdiely, všetko bude postavené na tom, kto by bol ukrátený po 1. januári 2004 v porovnaní s výpočtom dôchodku pred týmto dátumom. Na tom je postavená celá základná filozofia,“ zdôrazňuje minister.

Skupine starodôchodcov, ktorých dôchodok sa určoval podľa zákona o sociálnom zabezpečení účinného do 31. decembra 2003 budú dôchodky prepočítané individuálne. Zmeny by tak mali pocítiť tí, ktorých penzie by boli vyššie, ak by boli vypočítané podľa zákona o sociálnom poistení, a to pri rovnakých zárobkoch a odpracovaných rokoch. Ich počet sa odhaduje na viac ako 88-tisíc. „Cieľom zákona je zobjektívizovať tento stav, aby nebol nikto poškodený. Budú takí, ktorí budú mať doplácaných 10 € a môžu byť takí, čo budú mať doplácaných 100 €,“ dopĺňa minister.

Druhou skupinou starodôchodcov budú seniori, ktorým bol priznaný dôchodok podľa predpisov sociálneho zabezpečenia účinných pred 1. októbrom 1988. „Vzhľadom na to, že technicky je náročné zistiť všetky spisy, tak títo seniori dostanú paušálnu sumu vo výške 25,50,“ hovorí štátny tajomník MPSVR SR Ivan Švejna. Ako výberové kritérium pritom slúži hodnota priemerného mesačného zárobku najmenej 2333 Sk, z ktorého bol vypočítaný starobný dôchodok pri priznaní. Počet zvýšených starobných dôchodkov sa pri tejto skupine odhaduje v roku 2018 na približne 13-tisíc.

Sociálnu poisťovňu čaká pri prepočítavaní náročná práca, ktorá môže trvať až desať mesiacov. Poisťovňa začne prepočítavať dôchodky od najstarších po najmladších starodôchodcov. Zvýšená penzia sa dôchodcom vyplatí najskôr od 1. januára 2018. Ak o prepočte dôchodku rozhodne sociálna poisťovňa neskôr, sumu zvýšenia dôchodku doplatí späť. V prípade, že by sa starodôchodca vyššej penzie nedožil, nárok na výplatu súm zvýšenia dôchodku od 1.1.2018 do jeho smrti prejde na manželku, resp. manžela, detí a rodičov.